Lietas arhīva Nr. C-4229-20/8
ECLI:LV:RPPT:2020:1016.C68422920.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 16.oktobrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa
tiesnese Iveta Risberga rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ pieteikumu par fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanu.

Aprakstošā daļa

08.10.2020. /pers. A/ iesniedza Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā maksātnespējas procesa pieteikumu.

Pieteikumā norādīts, ka fiziska persona /pers. A/ ir nonākusi finansiālās grūtībās un nevar norēķināties par savām parādsaistībām, tādēļ, lai dzēstu kreditoru pieprasījumus un atjaunotu savu maksātspēju, ir spiesta iesniegt tiesā fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikumu.

Ar šo pieteikumu apliecina, ka pieteicējai nav iespēju nokārtot savas parādsaistības, kurām iestājies maksājuma izpildes termiņš, un kuras pārsniedz 5000 EUR, kas savukārt atbilst Maksātnespējas likuma 129. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajai fiziskās personas maksātnespējas procesa pazīmei.

No 2005.gada pieteicēja kopā ar savu laulāto (laulībā ir no 06.07.2007.) /pers. B/ nodarbojās ar pienkopību pieteicējai piederošajā /adrese/ /pers. A/ zemnieku saimniecībā /nosaukums/reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ (turpmāk- zemnieku saimniecība).

22.05.2007. pieteicējas laulātais uz sava vārda zemnieku saimniecības vajadzībām paņēma kredītu AS „??r?? Banka" 59 300 EUR apmērā ar atmaksas termiņu līdz 21.05.2017., savukārt pieteicēja kā kredīta nodrošinājumu ieķīlāja par labu AS „??r?? Banka" pieteicējai piederošās zemnieku saimniecības darbībā un arī dzīvošanai izmantoto nekustamo īpašumu, kas sastāvēja no trīs zemes gabaliem ar kopējo platību 36,1 ha, un uz zemes gabala esošās dzīvojamās ēkas, sešām palīgceltnēm un diviem ēku pamatiem, un visām citām tā sastāvdaļām, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /numurs A/, ierakstīts Braslavas pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/, turpmāk - Nekustamais īpašums. Visi šie fakti fiksēti Limbažu rajona tiesas 21.04.2010. spriedumā lietā Nr./numurs/. Ar AS „??r?? Banka" 05.07.2007. noslēgtais Ieķīlājuma līgums Nr.012.-07/43-IE1 pieteicējai nav saglabājies, un sakarā ar bankas likvidāciju nevar to dabūt no kredītiestādes.

Par ņemto kredītu tika iegādāti zemnieku saimniecības saimnieciskās darbības nodrošināšanai nepieciešamās mantas. Sākotnēji kredīta maksājumi tika veikti savlaicīgi. Diemžēl 2008.gadā iestājās gan pasaules, gan Latvijas finanšu krīze, kā rezultātā piena cena nokritās trīs reizes, un pieteicēja ar laulāto vairs nespēja pilnā apmērā veikt savus ikmēneša kredīta maksājumus.

Pieteicējas laulātais mēģināja vienoties ar banku par kredītmaksājumu samazināšanu vai atlikšanu uz neilgu laiku, tomēr banka nebija pretimnākoša. A S „??r?? Banka" uzsāka kredīta piedziņu un ar Limbažu rajona tiesas 21.04.2010. spriedumu lietā Nr./numurs/, kas stājās likumīgā spēkā 12.05.2010., cita starpā tika nospriests piedzīt no /pers. B/ solidāri ar galvotāju /pers. C/ 41 446,76 un līgumsodu LVL 1422.80, nokavējuma procentus LVL 9014,67, apdrošināšanas prēmiju LVL 117,33, kopā LVL 52001,56, vēršot piedziņu uz pieteicējas, /pers. A/, ieķīlāto Nekustamo īpašumu. Tādejādi pieteicējai piederošais Nekustamais īpašums krīzes periodā tika pārdots izsolē par nesamērīgi zemu cenu.

Jau pirms AS „??r?? Banka" vēršanās tiesā, pieteicējas ģimenei nebija iztikas līdzekļu, tādēļ pieteicējai ar ģimeni nebija citas izvēles, kā doties prom no valsts. Izvēlēta tika Lielbritānija. 2009.gada augustā pieteicēja ar laulāto sāka strādāt Lielbritānijā. 2010. gada aprīlī laulātajam strauji pasliktinājās veselība, un viņš zaudēja darbaspējas, kā rezultātā pieteicēja kļuva par vienīgo ģimenes uzturētāju. Sakarā ar Lielbritānijas uzsākto izstāšanās procesu no Eiropas Savienības un Anglijas mārciņas vērtības kritumu un inflāciju, kļuva grūtāk pildīt savas saīdzinoši nelielās kredītsaistības un sadzīves uzturēšanās izdevumus Lielbritānijā, tādēļ 12.10.2017. ar laulāto un bērniem atgriezās Latvijā, un pieteicēja uzsāka darbu SIA „/pers. D/" par struktūrvienības vadītāju.

Uz šo brīdi pieteicējas laulātais /pers. B/ ir otrās grupas invalīds, un pieteicēja ir galvenā ģimenes uzturētāja, t.sk. aprūpē ir divi mazgadīgi bērni. Līdz ar to pie šādiem apstākļiem pieteicēja nevar segt savas parādsaistības.

Kopējais pieteicējas parādsaistību apjoms uz 08.10.2020., kurām iestājies izpildes termiņš:

1. Parādsaistības 2170,01 EUR apmērā pret Lauku atbalsta dienestu par zemnieku saimniecības /nosaukums/ parādu;
2. Parādsaistības 4618,98 EUR apmērā pret Valsts ieņēmumu dienestu par zemnieku saimniecības /nosaukums/ parādu;
3. Parādsaistības pret /pers. E/ (zvērināta tiesu izpildītāja Līga Krima) 1443,59 EUR apmērā par uzturlīdzekļu piedziņu;
4. Parādsaistības pret AS „Lateko līzings (zvērināta tiesu izpildītāja Līga Kavīte) 4598,37 EUR apmērā par patēriņa kredītu;
5. Parādsaistības pret SIA „GelvoraSergeļ" 186,03 EUR apmērā par patēriņa kredītu.

Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 363.^{23} panta pirmās daļas 3., 31 un 4. punktam pieteicēja norāda, ka kopējo visu termiņā neizpildīto parādsaistību summa uz pieteikuma sagatavošanas brīdi sastāda 13 016,98 EUR. Visām iepriekšminētām saistībām jau ir iestājies izpildes termiņš. Pieteicējai nav parādsaistību, kuru izpildes termiņš iestāsies atbilstoši Maksātnespējas likuma 134. panta trešajai daļai, kā arī pieteicējai nav saistību, kuru izpildes termiņš iestāsies gada laikā.

Vienīgais pieteicējai piederošais īpašums ir /adrese/ /pers. A/ zemnieku saimniecība /nosaukums/reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kurai uzsākts likvidācijas process. Zemnieku saimniecībai nav nekādas mantas, bet tās likvidācijas procesā pieteikušies divi kreditori- Valsts ieņēmumu dienests par summu 4618,98 EUR un Lauku atbalsta dienests par summu 2170,01 EUR.

Pieteicējai nepieder nekāda cita manta, kā vien minētā zemnieku saimniecība, un pieteicējas daļas laulāto kopmantā; nav daļas arī kādā citā kopmantā.

Pieteicēja apliecina, ka uz viņu neattiecas Maksātnespējas likuma 127. panta trešajā daļā un 130. pantā noteiktie ierobežojumi fizisko personu maksātnespējas procesa piemērošanai, jo:

pieteicēja nav individuālais komersants 9 sk. pielikumā izziņas); pēdējo trīs gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa

pasludināšanas nav sniegusi apzināti nepatiesu informāciju saviem kreditoriem; nav izlietojusi piešķirtos kredītus līgumā neparedzētiem mērķiem, un par to nav stājies spēkā kompetentas institūcijas nolēmums krimināllietā; pēdējo 10 gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas nav pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kura ietvaros būtu dzēstas saistības; pēdējo piecu gadu laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas vai fiziskās personas maksātnespējas procesa laikā attiecībā uz pieteicēju nav stājies spēkā kompetentas institūcijas nolēmums krimināllietā, ar kuru konstatēts, ka pieteicēja izvairījusies no nodokļu samaksas.

Pēdējā gada laikā pirms fiziskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanas pieteicējai nav izbeigts fiziskās personas maksātnespējas process, nedzēšot saistības.

Maksātnespējas procesam nav piemērojami Padomes regulas Nr.2015/848 9 turpmāk tekstā- Regula) noteikumi, jo pieteicējas pastāvīgā dzīvesvieta un darbavieta ir Latvijas Republikā. Pieteicējai nav uzņēmuma vai citi aktīvu citā dalībvalstī.

Apliecinu, ka atbilstoši Maksātnespējas likuma 127.panta pirmajai daļai pieteicēja ir Latvijas Republikas nodokļu maksātājs vairāk nekā pēdējos sešus mēnešus.

No visa iepriekš minētā secināms, ka pieteicējai pastāv Maksātnespējas likuma 129. panta pirmās daļas 1.punktā minētā maksātnespējas pazīme, t.i. parādniekam var piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja šai personai nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un parādsaistības kopā pārsniedz 5000 *euro*.

Līdz ar to, lai novērstu pieteicējas finansiālā stāvokļa neatgriezenisko pasliktināšanos, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.[21]. - 363.[27] pantu un Maksātnespējas likuma 127.- 130. pantu, pieteicēja lūdz tiesu: pasludināt fiziskās personas /pers. A/, personas kods /personas kods/, maksātnespējas procesu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka pieteikums ir apmierināms.

Maksātnespējas likuma 127.panta pirmajā daļā noteikts, ka fiziskās personas maksātnespējas procesa subjekts var būt jebkura fiziskā persona, kura pēdējo sešu mēnešu laikā ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātājs un kurai ir finansiālas grūtības.

Maksātnespējas likuma 127.panta trešajā daļā noteikts, ka fiziskās personas maksātnespējas process nav piemērojams individuālajiem komersantiem.

Tiesa noskaidroja, ka pieteicēja pēdējo sešu mēnešu laikā ir bijusi Latvijas Republikas nodokļu maksātāja un nav individuālā komersante.

Civilprocesa likuma 363.[27] panta otrajā daļā noteikts, ka tiesa pasludina fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja konstatē, ka: 1) ir maksātnespējas procesa pazīme; 2) pēdējā gada laikā nav pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kas izbeigts, nedzēšot saistības;

3) pēdējo 10 gadu laikā nav pasludināts fiziskās personas maksātnespējas process, kura ietvaros dzēstas saistības; 4) iesniedzējs ir samaksājis valsts nodevu par fiziskās personas maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu; 5) iesniedzējs ir samaksājis fiziskās personas maksātnespējas procesa depozītu.

Maksātnespējas likuma 129.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka parādniekam var piemērot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ja šai personai nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un parādsaistības kopā pārsniedz 5000 *euro*.

No Uzņēmumu reģistra izziņas redzams, ka /pers. A/ zemnieku saimniecībai /nosaukums/, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, reģistrēta 06.08.2007.

No publiskajiem reģistriem secināms, ka /pers. G/ nekustamā īpašuma /adrese/īpašuma tiesība izbeigusies 31.12.2012. ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas lēmumu lietā /numurs/ par ko izdarīts ieraksts zemesgrāmatā 15.02.2012.

Zemnieka saimniecība ir individuālais uzņēmums, kas ražo lauksaimniecības produkciju, izmantojot speciāli šim mērķim galveno ražošanas līdzekli — zemi. Tādējādi secināms, ka jau no 2012.gada zemnieku saimniecībai nav zemes un mantas un /pers. A/ bija pienākums iesniegt maksātnespējas procesa pieteikumu.

No Valsts ieņēmumu dienesta izziņas secināms, ka /pers. A/ zemnieku saimniecībai /nosaukums/ izveidojies nodokļu parāds no 2008.gada maija, Lauku atbalsta dienesta prasījums pieteikts pamatojoties uz 11.06.2010. lēmumu.

Tiesas ieskatā 08.05.2018. nepamatoti ir uzsākts likvidācijas process, jo zemnieku saimniecība ir maksātnespējīga jau vismaz no 2010.gada. Likvidācijas procesā pieteikušies divi kreditori: Valsts ieņēmumu dienests par summu 4618,98 EUR un Lauku atbalsta dienests par 2170,01 EUR.

Likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 3.pantā noteikts, ka zemnieka saimniecības īpašnieks atbild par sava uzņēmuma saistībām ar visu savu mantu, izņemot to mantu, uz kuru saskaņā ar likumu nevar vērst piedziņu.

Augstākās tiesas Civillietu departamenta 30.05.2014. spriedumā lietā Nr.SPC-19/2014 atzinis, ka zemnieka saimniecības īpašnieks, kurš ir ierakstīts Uzņēmuma reģistrā un tādējādi nav Komerclikuma subjekts (Komerclikuma spēkā stāšanās likuma 17. panta devītā daļa), nav uzskatāms par Maksātnespējas likuma 127. panta trešajā daļā minēto individuālo komersantu, tādēļ viņam piemērojams fiziskās personas maksātnespējas process.

Tiesa atzīst, ka pieteicējai ir piemērojams fiziskās personas maksātnespējas process, turklāt par zemnieku saimniecības saistībām pieteicēja atbild ar visu savu mantu, līdz ar ko, zemnieku saimniecības saistības pamatoti ir norādītas pieteicējas kopīgo neizpildīto saistību skaitā.

No zvērinātas tiesu izpildītājas Līgas Kavītes paziņojuma par parāda summas atlikumu secināms, ka parādnieces parādsaistības pret SIA „Fēnikss Finanses" un sprieduma izpildes izdevumi kopā ir 5396,29 EUR. No zvērinātas tiesu izpildītājas Līgas Krimas paziņojuma par parāda summas atlikumu secināms, ka parādnieces parādsaistības pret /pers. E/ par uzturlīdzekļu piedziņu un sprieduma izpildes izdevumi kopā sastāda 1618,27 EUR.

Tiesa konstatēja, ka pieteicējas parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, pārsniedz 5000 EUR.

Pieteicējas apgalvojumi, ka viņai nav nedz naudas uzkrājumu, nedz citu aktīvu, lai dzēstu savas saistības 13 016,98 EUR apmērā, pierādīti ar VSAA izziņu, Centrālā vērtspapīru depozetārija izziņu, CSDD izziņu.

Ņemot vērā pieteicēja norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka pieteicēja ir pierādījusi, ka pastāv Maksātnespējas likuma 129.panta pirmās daļas 1.punktā norādītā maksātnespējas procesa pazīme un ir pamats pasludināt maksātnespējas procesu.

Tiesa nekonstatēja Maksātnespējas likuma 130.pantā norādītos ierobežojumus maksātnespējas procesa piemērošanai.

Civilprocesa likuma 363.[27] panta trešajā daļā noteikts, ka tiesa, pasludinot fiziskās personas maksātnespējas procesu, ieceļ administratoru.

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā saņemts Maksātnespējas kontroles dienesta priekšlikums par fiziskās personas maksātnespējas procesa administratoru iecelt Lindu Spureli.

Tiesa uzskata, ka Linda Spurele ieceļama par fiziskās personas maksātnespējas procesa administratori, jo tiesa nav konstatējusi Maksātnespējas likuma 20.pantā norādītos ierobežojumus administratora pienākumu pildīšanai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 363.[27] pantu tiesa

nosprieda

pasludināt /pers. A/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvietas adrese /adrese A/, fiziskās personas maksātnespējas procesu.

Iecelt par maksātnespējas procesa administratori Lindu Spureli, amata apliecības numurs 00563, adrese Vīlandes iela 1-9, Rīga, LV-1010, lspurele.adm@gmail.com.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese I.Risberga